

**COLLEGIUM MASOVIENSE –
WYŻSZA SZKOŁA NAUK O ZDROWIU**

**Strategia rozwoju
nauczania na odległość
w Collegium Masoviense
– Wyższej Szkoły Nauk o
Zdrowiu**

2020-2025

ŻYRARDÓW

Strategia rozwoju nauczania na
odległość w Collegium Maso-
viense – Wyższej Szkole
Nauk o Zdrowiu na lata 2020-
2025

Model wdrożenia strategii nauczania na odległość

Przygotował Zespół ds. Przygotowania Projektu Strategii Rozwoju
CM

pod przewodnictwem

prof. dr hab. Zbigniewa Kopańskiego

w składzie (kolejność alfabetyczna):

Prof. dr hab. Jan Rowiński

dr Grażyna Tomiak

dr Irena Brukwicka

Przy opracowywaniu e-strategii Komisja korzystała z pomocy merytorycznej grupy konsultantów wewnętrznych i zewnętrznych

konsultacja

Uczelniana Komisja do Spraw Jakości Kształcenia

Wprowadzenie

Podstawowe elementy e-strategii

Cele strategiczne

Zasady funkcjonowania kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Strategia

Metodologia i etapy pracy

Karty strategiczne

Wprowadzenie

Z przyjemnością oddajemy w Państwa ręce dokument „*Strategia rozwoju nauczania na odległość w Collegium Masoviense – Wyższej Szkole Nauk o Zdrowiu na lata 2020-2025*”

Strategia jest zapisem wytyczającym kierunki rozwoju nauczania na odległość naszej Uczelni na najbliższe lata. Przygotowanie projektu powierzyłem zespołowi pracowników CM bardzo dobrze znających naszą Uczelnię oraz licznym konsultantom zewnętrznym. Wyniki intensywnych prac Zespołu ds. Przygotowania Projektu Strategii Rozwoju CM były regularnie konsultowane z władzami rektorskim, kilkakrotnie z gremiami kolegialnymi naszej Uczelni. W tym miejscu składam serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w realizacji tego projektu.

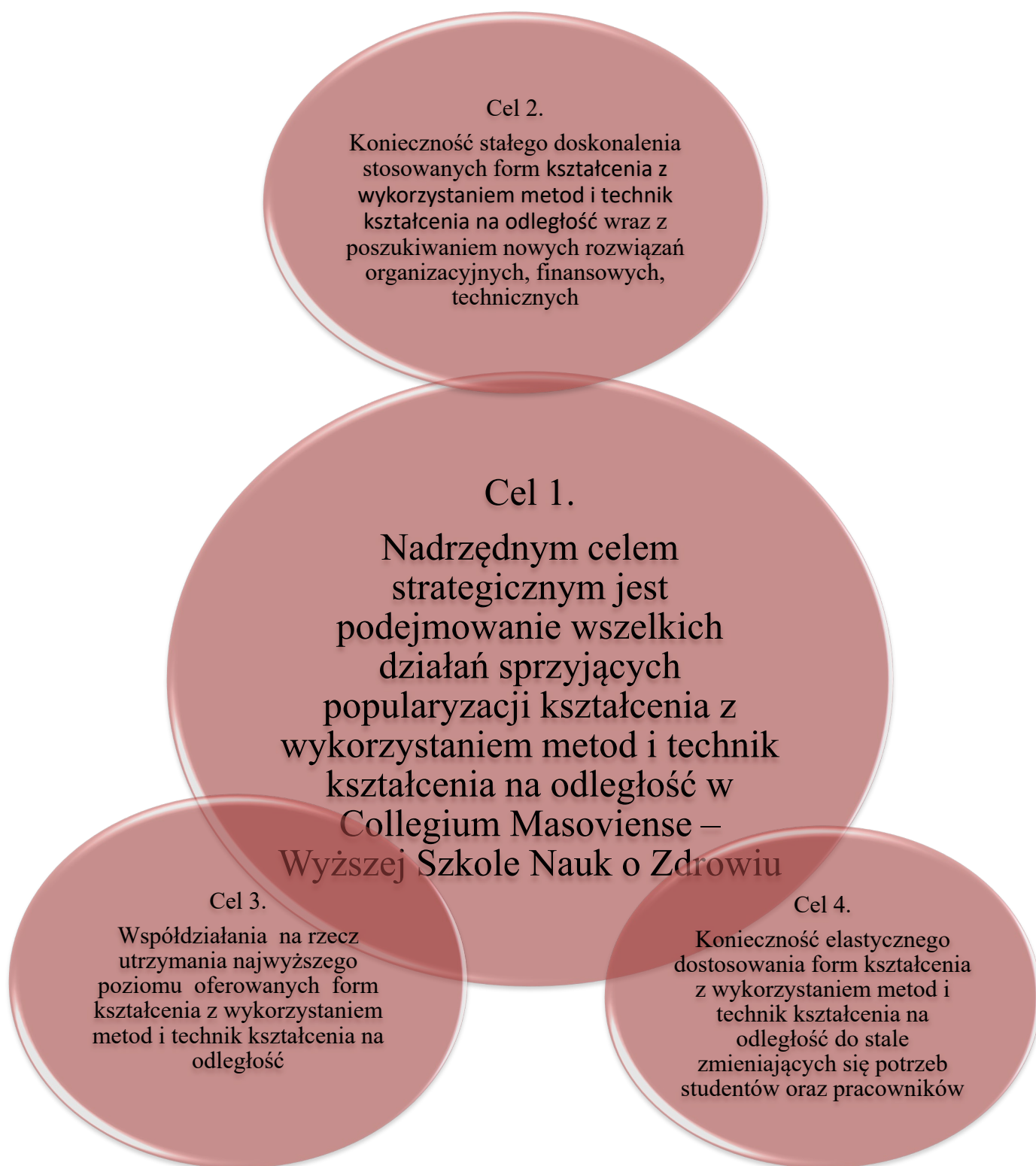
Rektor

Dr hab. Wojciech Uracz

Podstawowe elementy e-strategii

Cele strategiczne

Zasady funkcjonowania zajęć e-learningowych

Podstawowy cel strategiczny zostanie zrealizowany poprzez stopniowe wprowadzanie w CM form kształcenia online, przeznaczonych dla studentów i pracowników. Wspieranie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przez Centrum Zdalnej Edukacji Collegium Masoviense realizowane poprzez przygotowywanie i publikowanie materiałów dydaktycznych uzupełniających treści zajęć dla studentów.

Kolejnym etapem jest przygotowanie i oferowanie pojedynczych/lub bloków tematycznych wykładów w zakresie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które będą zastępować klasyczne zajęcia. Ten typ e-dydaktyki będzie uzupełniony konsultacjami wykładowców w siedzibie uczelni.

Ponadto na bieżąco będą oferowane szkolenia online umożliwiające studentom zdobycie dodatkowych certyfikatów i uprawnień. Do pracowników CM skierowana będzie oferta szkoleń online oraz dostępna online pomoc, związana z wdrożeniem projektów e-learningowych.

Strategia

Cele strategiczne i operacyjne

CEL STRATEGICZNY 1.

Działania mające na celu nadanie *kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość* znaczenia jednej z pełnoprawnych form kształcenia, traktowanej jednocześnie jako perspektywiczny kierunek rozwoju dydaktyki w Collegium Masoviense – Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu

Większość "nowych" pojęć, które dzisiaj pojawiają się w dyskusji na temat edukacji, takich jak: społeczeństwo bazujące na wiedzy, kształcenie ustawiczne, kształcenie na odległość, indywidualizacja kształcenia, a nawet e-kształcenie, odnosi się często do starych trendów oraz zjawisk społecznych i edukacyjnych. Współczesność, to zwiększona powszechność występowania nowoczesnych kontekstów, w których występują. Wiedza zawsze decydowała o wyższości społeczeństw i cywilizacji i przekładana była na poziom życia, doniosłość i trwałość kultury oraz możliwości ekspansji. Człowiek przekonany o znaczeniu wiedzy starał się ją nieustannie rozwijać. Ośrodki rozwoju wiedzy i kształcenia były nieliczne, a jednak rozwój osiągał całych społeczeństw, nawet w odległych zakątkach. Indywidualizacja kształcenia faktycznie została powstrzymana przez upowszechnienie edukacji i dopiero teraz wraca do łask. Przy kształtowaniu współczesnych znaczeń wyżej wymienionych pojęć można utracić wiele z ich podstawowych wartości, jeśli nie pamięta się o ich rozwoju w społeczeństwie.

Strategia

1.1. Wprowadzenie strategicznego zarządzania e-uczelnią

Strategia

Cele strategiczne i operacyjne

CEL STRATEGICZNY 2.

Konieczność stałego dostosowania form nauczania na odległość do stale zmieniających się potrzeb studentów oraz pracowników

Systemy nauczania na odległość nie ograniczają się do rozwiązań klasy LMS czy LCMS. Uruchomienie systemu LMS (*Learning Management System*), czyli „systemu zarządzania uczeniem”, kojarzone jest jako synonim wdrożenia nauczania na odległość. System ten to najpopularniejsze rozwiązania e-learningowe na świecie. LCMS (*Learning Content Management System*) to system zarządzania materiałami edukacyjnymi. Coraz częściej wymienione określenia zastępuje się terminem bardziej ogólnym – wirtualne środowisko kształcenia (*Virtual Learning Environment*, VLE). Podane nazwy mają pomóc w zdefiniowaniu platformy kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jako rozbudowanej aplikacji, z zestawem narzędzi ułatwiających tworzenie, prowadzenie i administrowanie kursami edukacyjnymi. Pojęcie nauczania na odległość kojarzy się z edukacją przez Internet ale obejmuje on wszelkie działania wspierające proces szkolenia i wykorzystujące różnorodne technologie teleinformatyczne.

Strategia

Cele strategiczne i operacyjne

CEL STRATEGICZNY 2.

- 2.1. Indywidualizacja procesu e-kształcenia.
- 2.2. Zwiększenie oferty e-zajęć w językach kongresowych.
- 2.3. Zróżnicowanie oraz zwiększenie oferty e-dydaktyki.
- 2.4. Transfer e-wiedzy do gospodarki, współpraca z przedsiębiorstwami i rynkiem pracy.

Cele strategiczne i operacyjne

CEL STRATEGICZNY 3.

Konieczność stałego doskonalenia stosowanych form nauczania na odległość wraz z poszukiwaniem nowych rozwiązań organizacyjnych, finansowych, technicznych

Wśród czynników wpływających na rozwój nauczania na odległość duże znaczenie mają rozwiązania organizacyjno-techniczne i finansowe, w wśród nich m.in.: wysoki poziom kompetencji w zakresie ICT, wykorzystywanie rozwiązań technicznych uznawanych za standardy, wysoki stopień integracji ICT w instytucji, efektywne systemy zarządcze.

Jeszcze kilka lat temu były to najpoważniejsze bariery upowszechniania się w Polsce nauczania na odległość. Wysokie koszty rozbudowanych, komercyjnych platform tworzących środowisko wirtualnej edukacji stanowiły barierę praktycznie nie do pokonania dla wielu uczelni wyższych, szkół czy lokalnych centrów kształcenia. Upowszechnienie się rozwiązań *typu open source*, w szczególności platformy Moodle, łatwość jej instalacji oraz minimalne wymagania sprzętowe, sprawiły, że czynniki technologiczne wyraźnie straciły na znaczeniu. Pewnym problemem może być nadal integracja różnych systemów informatycznych stosowanych w danej instytucji ale i w tym zakresie dają się zauważyć istotne zmiany, zwłaszcza jeżeli chodzi o szkolnictwo wyższe i korporacyjne. Integracja systemów administracyjnych, w szczególności wirtualnych dziekanatów z obsługą procesów dydaktycznych i często właśnie z platformą e-learningową staje się coraz powszechniej stosowanym standardem. W firmach oferujących szkolenia proces ten rozpoczął się jeszcze wcześniej i na ogół obejmuje także elektroniczną obsługę rekrutacji na szkolenia.

Ważną grupą czynników kształtujących kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są elementy określone jako *course factors*. Wydaje się, że najbliższą oryginalnemu znaczeniu nazwą w języku polskim jest *charakter oferty dydaktycznej*. W tej grupie czynników wymienia się szeroki zakres oferowanych kursów (przedmiotów) i poziomów, duży wybór tematów, elastyczność w zakresie podejmowania i kontynuowania nauki, nastawienie na komunikację asynchroniczną.

Pierwsze dwa z wymienionych czynników wynikają niewątpliwie ze skali przedsięwzięcia.

Największy rozwój form kształcenia z wykorzystaniem sieci Internet można w Polsce obserwować w sektorze szkolnictwa wyższego. Tyle, że są to w większości działania indywidualnych uczelni i ich skala jest stosunkowo niewielka. Wśród przyczyn takiego stanu rzeczy można by wymienić znaczną część czynników wymienionych w kolejnych, opisywanych niżej grupach.

Naturalnie chodzi o ich nieobecność w procesie rozwijania polskiej e-edukacji. Rozwijanie nowych form kształcenia, wliczając w to kształcenie online, realizuje ogólnoświatowy trend otwierania zasobów edukacyjnych udostępnianych np. w oparciu o licencję Creative Commons. Zgodnie z tym trendem, także i w naszym kraju pojawiają się próby tworzenia repozytoriów, otwartych przynajmniej dla grona użytkowników z określonego obszaru kształcenia.

Najlichniesza grupa czynników wiąże się z zarządzaniem, strategią oraz nastawieniem. Są to m.in.: wsparcie ze strony decydentów, entuzjazm pracowników, stosowane w instytucji strategie wspierające kształcenie online, nastawienie na jakość, efektywne procedury administracyjne, racjonalne (tzn. dające się przewidzieć i umożliwiające sprawne funkcjonowanie) obciążenie nauczycieli, współpraca z innymi instytucjami.

Ostatnia grupa wyróżnionych czynników odnosi się do kwestii finansowych lub – ogólniej – ekonomicznych. W tej kategorii zwrócono uwagę na: efektywność kosztową, stabilność i przewidywalność dochodów z przedsięwzięcia, dostrzeganie potrzeby zmian i dążenie do ich wprowadzenia, zatrudnianie zarówno twórców kursów, jak i elastyczność zatrudniania prowadzących zajęcia online.

Strategia

3.1.Podnoszenie e-kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich.

Cele strategiczne i operacyjne

CEL STRATEGICZNY 4.

Współdziałanie na rzecz utrzymania najwyższego poziomu oferowanych form nauczania na odległość

Jednym z podstawowych standardów wykorzystywanych przy projektowaniu modułów szkoleniowych jest SCORM (Shareable Courseware Object Reference Model), który ma na celu ułatwienie przenoszenia danych pomiędzy różnymi systemami LMS. Opiera się on na RLO (Reusable Learning Objects), RIO (Reusable Information Object) czyli obiektach zawierających informacje szkoleniowe, które można wykorzystać w różnych kursach.

Elementami takiego obiektu są: treść (zawartość), opis identyfikujący ten obiekt umożliwiający systemowi LMS agregację tych obiektów, rodzaj dopuszczalnych interakcji z innymi obiektami z kursu. Całość elektronicznego kursu powinna się opierać na obiektach wiedzy lub na grupach tych obiektów, które są blokiem spójnej informacji niezależnej od nośnika, możliwej do wielokrotnego wykorzystania podczas edycji treści kursu. Standardy takie jak SCORM odgrywają ważną rolę w rozwoju e-edukacji, głównie dzięki zwracaniu uwagi projektantów systemów na konieczność wielokrotnego użycia modułów wiedzy, ich współużytkowania oraz skalowalności.

Cele strategiczne i operacyjne

CEL STRATEGICZNY 4.

Współdziałanie na rzecz utrzymania najwyższego poziomu oferowanych form nauczania na odległość

- 4.1. Wdrożenie systemu ochrony i korzystania z własności intelektualnej.
- 4.2. Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury kształcenia.
- 4.3. Budowa oferty i promowanie kształcenia ustawicznego (LLL).
- 4.4. Wspieranie nowych technologii kształcenia.

Metodologia i etapy pracy

Projekt metodologii i etapy pracy Centrum Zdalnej Edukacji CM nad wdrażaniem strategii rozwoju nauczania na odległość w dydaktyce Collegium Masoviense

L.p.	Priorytet	Określenie celu	Miernik	Termin
1.	Zasady funkcjonowania nauczania na odległość	Kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jako narzędzi wspomagających dydaktykę	Sprawozdanie/ocena	Do końca września 2021 r.
2.	Blended learning	Szkolenia pracowników naukowo-dydaktycznych	Liczba przeprowadzonych szkoleń z zakresu posługiwania się platformą Moodle	Działanie ciągłe
3.	Edukacja online	Uruchomienie wykładów online	Liczba uruchomionych projektów	Działanie ciągłe
4.	Projekty zewnętrzne	Realizacja projektów kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość z partnerami zewnętrznymi	Liczba uruchomionych projektów	Działanie ciągłe
5.	Popularyzacja nauczania na odległość	Organizacja imprez promujących kształcenia z wykorzystaniem metod i technik	Liczba imprez promocyjnych	Działanie ciągłe

		kształcenia na odle- głość		
--	--	-------------------------------	--	--

Karty strategiczne

Cel strategiczny 1

Karta strategiczna dla celu operacyjnego				
1.1. Wprowadzenie strategicznego zarządzania e-uczelnią				
1.1.1.Sformułowanie e-wizji, celów e-strategicznych oraz kart e-strategicznych	Zespół ds. przygotowania projektu strategii	Priorytet	Przygotowanie projektu	Środki Uczelni
1.1.2.Monitoring realizacji, e-ewaluacji i aktualizacji e-projektu strategii zarządzania e-dydaktyką	Zespół ds. Monitoringu Strategii	Zadanie ciągłe	% zrealizowanych zadań w terminie	Środki Uczelni
1.1.3.Aktualizacja zapisów e- strategii rozwoju	Zespół ds. Monitoringu Strategii	Zadanie ciągłe	Liczba aktualnych zapisów	Środki Uczelni

Cel strategiczny 2.

Karta strategiczna dla celu operacyjnego				
Działanie	Odpowiedzialność	Termin	Wskaźnik/Rozrzut	Potencjalne źródło finansowania
2.1. Indywidualizacja procesu e-kształcenia				
2.1.1. Zwiększenie możliwości wyboru e-zajęć i terminów e-zaliczenia przedmiotu	Prorektor	Zadanie ciągłe	Liczba zajęć do wyboru	Bez kosztów
2.1.2. Zwiększenie oferty e-zajęć w językach kongresowych				
2.1.2. Wprowadzenie stałego przelicznika za prowadzenie zajęć w języku kongresowym (1.5)	Rektor	Priorytet	Liczba zajęć prowadzonych w językach kongresowych	Bez kosztów
2.1.3. Rozpoczęcie cyklu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w językach kongresowych.	Prorektor	do końca 2021	Liczba uczestników	Środki Uczelni
2.1.3. Zróżnicowanie oraz zwiększenie oferty e-dydaktyki				
2.1.3.1. Utworzenie tematycznych e-bloków dydaktycznych	Prorektor	do końca 2021	Liczba bloków	Środki Uczelni
2.1.4. Transfer e-wiedzy do gospodarki i współpraca z przedsiębiorstwami i rynkiem pracy				
2.1.4.1. Budowa nowej e-bazy ofert dla środowisk związanych z szeroko pojętymi naukami o zdrowiu	Prorektor	Zadania ciągłe	Liczba ofert/ liczba odwiedzających	Środki Uczelni

Cel strategiczny 3.

Karta strategiczna dla celu operacyjnego				
Działanie	Odpowiedzialność	Termin	Wskaźnik/Rozrzut	Potencjalne źródło finansowania
3.1. Podnoszenie e-kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich				
3.1.1. Organizowanie corocznych e-konferencji doszkalających dla pracowników	Prorektor	Zadanie ciągłe	Liczba e-konferencji/liczba uczestników	Środki Uczelni, środki zewnętrzne
3.1.2. Utworzenie e-systemu/ów doszkalań nauczycieli akademickich	Prorektor	do końca 2021	System	Środki Uczelni

Cel strategiczny 4.

Karta strategiczna dla celu operacyjnego				
Działanie	Odpowiedzialność	Termin	Wskaźnik/Rozrzut	Potencjalne źródło finansowania
4.1. Wdrożenie systemu ochrony i korzystania z własności intelektualnej				
4.1.1. Powołanie Koordynatorów ds. nauczania na odległość	Rektor	Priorytet	Powołany zespół	Środki Uczelni, środki zewnętrzne
4.1.2. Opracowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość	Rektor	Priorytet	Powołany zespół	Środki Uczelni
4.2. Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury kształcenia				
4.2.1. Zapewnienie struktury informacyjnej na potrzeby nauczania na odległość	Rektor/ Kierownik CZEEM	Zadanie ciągłe	Liczba uczestników	Środki Uczelni
4.2.2. Tworzenie infrastruktury dla nowych technologii kształcenia	Rektor/ Kierownik CZEEM	Zadanie ciągłe	Liczba uczestników	Środki Uczelni
4.3. Budowa oferty i promowanie kształcenia ustawicznego (LLL)				
4.3.1. Powołanie pełnomocnika i opracowanie koncepcji kształcenia ustawicznego w CM	Prorektor	do końca 2021	Pełnomocnik/koncepcja	Bez kosztów
4.3.2. Koordynacja wprowadzenia nowych form kształcenia ustawicznego	Prorektor	do końca 2021	Liczba nowych form	Bez kosztów

4.3.3. Nawiązanie współpracy z innymi placówkami zajmującymi się LLL	Prorektor	do końca 2021	Liczba nowych form współpracy	Bez kosztów
4.4. Wspieranie nowych technologii kształcenia				
4.4.1. Opracowanie koncepcji wprowadzania nowych technologii kształcenia	Prorektor	do końca 2022	Koncepcja	Bez kosztów